

Skala ta jest wykorzystywana w opisach klinicznych czy klasyfikacji grup chorych. Ma decydujące znaczenie dla określenia skuteczności leczenia farmakologicznego, jak i rehabilitacji. Jest to pięciostopniowa skala stosowana głównie u pacjentów z chorobą Parkinsona w celu określenia nasilenia objawów parkinsonowskich i naturalnego przebiegu choroby. Stopień pierwszy oznacza najmniejsze nasilenie objawów. Niekiedy stosuje się wartości pośrednie, np. 2 i 1/2. Skala ocenia przede wszystkim objawy motoryczne i nie uwzględnia w pełni objawów niemotorycznych, dlatego w ocenie efektów rehabilitacji warto stosować dodatkowe narzędzia oceny funkcjonalnej.

Stadium I niesprawności

Objawy tylko jednostronne, zwykle z minimalnym lub bez upośledzenia czynnościowego, bez wyraźnego wpływu na codzienne funkcjonowanie chorego. Stadium trwa około 3 lat.

Stadium II niesprawności

Objawy obustronne lub osiowe, bez zaburzeń równowagi. Obserwuje się prawie wszystkie typowe objawy choroby: hipomimię, hipofonię (osłabienie siły głosu), wolniejszy chód, przodopochylenie, upośledzenie sprawności ruchowej. Stadium trwa około 3-4 lata.

Stadium III niesprawności

Pierwsze objawy upośledzenia odruchów postawy. Ujawnia się to jako niestabilność podczas obracania się lub w czasie wytrącenia z równowagi oraz podczas stania ze złożonymi nogami i zamkniętymi oczami. Pacjent jest nieco ograniczony funkcjonalnie w zakresie ADL, ale wykazuje pewien potencjał do pracy zawodowej zależny od rodzaju zatrudnienia.

Fizycznie pacjenci są w stanie prowadzić niezależne życie, a ich sprawność ma małe lub umiarkowane nasilenie. Chory zachowuje niezależność w życiu codziennym, choć wiele czynności wykonuje z trudem i znacznie wolniej. Przyjmuje również sylwetkę i chód parkinsonowski. Stadium to może trwać wiele lat.

Stadium IV niesprawności

W pełni rozwinięta choroba powodująca niesprawność; pacjent jest jeszcze w stanie chodzić bez pomocy, ale jest to znacznie utrudnione. Występuje znaczne upośledzenie

sprawności ruchowej. Chory wymaga pomocy przy czynnościach dnia codziennego. Funkcja samodzielnego stania i chodzenia jest nadal zachowana, pomimo licznych upadków. Stadium to może trwać wiele lat.

Stadium V niesprawności

Przy braku pomocy — przywiązanie do łóżka lub wózka inwalidzkiego. Chory jest całkowicie zależny od otoczenia (głównie siedzi lub leży). Chód jest możliwy jedynie przy pomocy opiekunów.

Bibliografia

- Hoehn M, Yahr M (1967). "Parkinsonism: onset, progression and mortality". *Neurology*. 17 (5): 427-442.
- Goetz CG, Poewe W, Rascol O et al. (2004). "Movement Disorder Society Task Force Report on the Hoehn and Yahr Staging Scale: Status and Recommendations". *Movement Disorders*. 19 (9): 1020-1028.
- W. Kurant - Żyję z chorobą Parkinsona, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002, s. 44.